

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на директиви 2000/60/ЕО и 2008/105/ЕО по отношение на приоритетните вещества в областта на политиката за водите“

COM(2011) 876 final — 2011/0429 (COD)

(2012/C 229/22)

Докладчик: г-жа **An LE NOUAIL MARLIÈRE**

На 14 февруари 2012 г. Европейският парламент и на 22 февруари 2012 г. Съветът решиха, в съответствие с член 192, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, да се консултират с Европейския икономически и социален комитет относно

„Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на директиви 2000/60/ЕО и 2008/105/ЕО по отношение на приоритетните вещества в областта на политиката за водите“

COM(2011) 876 final — 2011/0429 (COD).

Специализирана секция „Земеделие, развитие на селските райони, околна среда“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 11 май 2012 г.

На 481-ата си пленарна сесия, проведена на 23 и 24 май 2012 г. (заседание от 23 май), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 135 гласа „за“, 15 гласа „против“ и 14 гласа „въздържал се“.

1. **Заклучения и препоръки**

1.1 ЕИСК изразява подкрепа за настоящия проект за директива, с който се разширява списъкът на приоритетните вещества и списъкът на приоритетните опасни вещества, като се включва най-пълният вариант, предложен в оценката на въздействието⁽¹⁾.

1.2 ЕИСК подкрепя новия механизъм, предложен от Комисията, за да ѝ осигури целева висококачествена мониторингова информация за концентрацията на вещества във водната среда с внимание, насочено към новопоявили се замърсители и вещества, за които наличните данни от мониторинг не са достатъчно качествени за целите на оценката на риска. ЕИСК смята, че новият механизъм трябва да улеснява събирането на този вид информация във всички речни басейни на ЕС и да позволи разходите за мониторинг да се поддържат на разумни нива.

1.3 Все пак ЕИСК препоръчва в проекта да се включат, макар и само с експериментална цел, конкретни анализи на все още слабо проучени теми:

i. Наночастиците и по-конкретно тяхното взаимодействие с приоритетните вещества, доколкото тази тема повдига все повече въпроси, които са формулирани от Европейската агенция за околната среда⁽²⁾;

ii. Въздействието на химическите комбинации от вещества, налични във вътрешните води, доколкото тези комбинации

могат да имат съществено въздействие върху водната среда при много малки концентрации на химически вещества.

1.4 ЕИСК предлага, с оглед на ефикасното прилагане на рамковата директива за водите, този проект да бъде внимателно допълнен с примери за най-добри практики относно управлението на речните басейни.

1.5 ЕИСК смята, че оловото и никелът като устойчиви и биоакumulативни вещества трябва да бъдат класифицирани като приоритетни опасни вещества (ПОВ) с цел в следващите 20 години да бъдат преустановени зауставията, въпреки че се счита, че разходите, свързани с преустановяването на всички зауставия, ще бъдат значителни.

1.6 ЕИСК смята, че обществената подкрепа и участие са предпоставка за защита на водните ресурси и за идентифициране на проблемите и най-подходящите мерки за тяхното решаване, включително за определяне на свързаните с тях разходи. Без обществената подкрепа регулаторните мерки няма да постигнат успех. На гражданското общество е отредена ключова роля в правилното прилагане на рамковата директива за водите (РДВ) и в помощ на правителствата, за да се постигне баланс между социалните, икономическите и екологическите аспекти, които трябва да бъдат отчетени⁽³⁾.

1.7 ЕИСК настоява да се осигури добро екологично и химично състояние за водите, да се защитава човешкото здраве, доставките на вода, естествените екосистеми и биологичното разнообразие⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ SEC (2011) 1547 final.

⁽²⁾ Европейска агенция за околната среда, Технически доклад на ЕАОС, № 8/2011 г. – *Hazardous substances in Europe's fresh and marine waters, an overview* („Опасни вещества в сладководните и морските води на Европа — Преглед“)

⁽³⁾ ОВ. С 224 от 30.8.2008 г., стр. 67 и ОВ. С 97 от 28.4.2007 г., стр. 3.

⁽⁴⁾ ОВ С 248 от 25.08.2011 г., стр. 1

1.8 ЕИСК отбелязва, че новата директива трябва да опрости и рационализира задълженията за докладване от страна на държавите членки.

2. Въведение

2.1 Разглежданата директива има за цел да измени директиви 2000/60/ЕО и 2008/105/ЕО по отношение на приоритетните вещества в областта на политиката за водите (с изключение на морската среда), в съответствие със задълженията по Рамковата директива за водите:

- i. преразглеждане най-малко на всеки четири години на списъка на приоритетните вещества и, ако е уместно, определяне на нови приоритетни вещества (ПВ) или на нови приоритетни опасни вещества (ПОВ);
- ii. определяне на нови стандарти за качество на околната среда (СКОС) за повърхностни водни обекти, за подземни водни обекти, за седимента или живата част на екосистемата според случая в съответствие с последните известни данни.

2.2 Преразглеждането е осъществено с помощта на работна група и в резултат от широкообхватни консултации с експерти от службите на Европейската комисия, държавите членки, заинтересовани участници (синдикати и НПО) и Научния комитет по рисковете за здравето и околната среда (НКРЗОС).

2.3 В резултат от тази дейност и от оценката на въздействието [sec(2011)1547 final], проведена за случая, списъкът от 33 приоритетни вещества беше разширен на 48 в сегашния проект за директива, като се отчита най-пълният вариант, предоставен в оценката на въздействието.

2.4 Целта на проекта за директива е да се постигне добро химично състояние на повърхностните води, т.е. състояние, което отговаря на стандартите за качество на околната среда, посочени в приложението към проекта:

- i. чрез намаляване на приоритетните вещества;
- ii. и чрез преустановяване на заустванията на приоритетни опасни вещества в следващите 20 години, считано от приемането на дъщерната директива.

3. Общи бележки

3.1 ЕИСК е действително убеден, че водите не са единствено продукт за потребление, но и ценен природен ресурс, който е от съществено значение за бъдещите и настоящите поколения. Поради това и поради използването в целия ЕС на много вещества, причиняващи замърсяване, е необходимо на равнището на ЕС да бъдат установени хармонизирани стандарти за качество на околната среда (СКОС) за тези вещества.

3.2 Устойчивите, биоакumulативни и токсични вещества (УБТ) поставят особен проблем поради факта, че са повсеместно разпространени, могат да бъдат пренасяни на големи разстояния, присъстват почти навсякъде в околната среда и са устойчиви. Тези вещества са като цяло класифицирани като ПОВ. Тъй като тяхното присъствие заплашва да прикрие подобренията в качеството на водите, постигнати във връзка с други вещества, на

държавите членки се позволява да представят отделно въздействието им върху химичното състояние на водите.

3.3 Прилагането на директивата се опира на плановете за управление на речните басейни и в крайна сметка на държавите членки. Във връзка с това, при все, че Комисията установява отлични примери и цялостно подобрене в мониторинга и в предаването на информация, също така е ясно, че не всички държави членки са постигнали еднакво равнище⁽⁵⁾. Следователно от тази гледна точка има какво да се подобри в ефективността на директивата.

4. Специфични бележки

4.1 Европейската комисия базира законодателната рамка в по-голяма степен върху концепцията за опасното естество, отколкото за риска; и поради това в проекта за директива се включват веществата с ограничения до определени дози, а не рисковете от взаимодействие между веществата, които са налични във водната среда, дори в много малки дози.

- i. Тези рискове от взаимодействие могат да се отнасят до химическите смеси, както и до наночастиците.
- ii. Тези явления са все още слабо проучени от научна гледна точка, но подозренията за токсичност са достатъчно големи и затова Европейската агенция за околната среда ги включи в един неотдавнашен доклад⁽⁶⁾.
- iii. Макар че изглежда трудно да се вземат законодателни решения по въпроси, които все още са слабо проучени, все пак изглежда особено важно за бъдещето на водните екосистеми държавите членки да бъдат подготвени от една европейска директива за приоритетните вещества в областта на водите да отчитат това явление.

4.2 Никелът и оловото са включени в списъка от приоритетните вещества, но не са включени като приоритетни опасни вещества (ПОВ).

- i. Тъй като тези вещества са устойчиви (особено никелът е устойчив и повсеместно разпространен) и биоакumulативни, това обосновава включването им в списъка според определението на приоритетните опасни вещества на Европейската комисия;
- ii. В регламента REACH тези вещества са приравнени към веществата, пораждащи сериозно безпокойство, които подлежат на разрешение, доколкото те могат да бъдат канцерогенни, токсични за възпроизводството (CMR 1 и 2) и/или устойчиви, биоакumulативни;

⁽⁵⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета - Към устойчиво управление на водите в Европейския съюз, COM(2007) 128 final; Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета, COM(2009) 156 final.

⁽⁶⁾ Технически доклад на ЕАОС, № 8/2011.

- iii. За да има логическа съгласуваност между определението на ПОВ и регламента REACH, тези вещества би трябвало да бъдат класифицирани като приоритетни опасни вещества, като по този начин ще се включи и целта за преустановяване на заустванията в следващите 20 години.

Брюксел, 23 май 2012 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Staffan NILSSON
